

Kancelaria Radców Prawnych
Otawski Dziura Jędrzejewski i Troszyński Sp.p.
Al. Niepodległości 221 lok 2
02-087 Warszawa
@: kancelaria@kancelariaadj.pl

RAPORT O ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO
dla zmiany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
dla przedsięwzięcia

MORSKA FARMA WIATROWA MFW BAŁTYK II

TOM IV Sekcja 14

Ocena oddziaływania na obszary i obiekty chronione oraz korytarze ekologiczne

Zamawiający:

MFW Bałtyk II Sp. z o.o.

Ul. Krucza 24/26

00-526 Warszawa

Warszawa, styczeń 2021 r.

SKŁAD AUTORSKI:

radca prawny dr Piotr Otawski

radca prawny Andrzej Dziura

mgr inż. Magdalena Kinga Skuza

mgr inż. Mirosława Rybczyńska-Szewczyk

mgr inż. Jarosław Szewczyk

Spis treści

Skróty i definicje	4
1. Streszczenie niespecjalistyczne	5
2. Wprowadzenie	5
3. Charakterystyka obszarów i obiektów chronionych oraz korytarzy ekologicznych w strefie oddziaływania MFW BII	5
3.1. Obszary i obiekty chronione	5
3.2. Korytarze ekologiczne	8
4. Ocena oddziaływania MFW BII na obszary i obiekty chronione	9
5. Podsumowanie i wnioski	10
6. Literatura i inne źródła	11
6.1. Literatura	11
6.2. Strony internetowe	11
7. Spis rysunków	11

Skróty i definicje

Decyzja Środowiskowa	Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji wydana przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w dniu 27 marca 2017 r. znak RDOŚ-Gd-WOO.4211.26.2015.KSZ.20, dla przedsięwzięcia pn. „Budowa morskiej farmy wiatrowej Polenergia Bałtyk II”
MFW BII	Morska farma wiatrowa MFW Bałtyk II (pierwotnie: Bałtyk Środkowy II i Polenergia Bałtyk II)
NIS 2015	Najdalej idący scenariusz z Raportu 2015 stanowiący zestaw parametrów przedsięwzięcia powodujących najdalej idące oddziaływania, a który był podstawą do prowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w toku postępowania zakończonego wydaniem Decyzji Środowiskowej
PN	Park narodowy
POM	Polskie obszary morskie
Raport 2015	Morska farma wiatrowa Bałtyk Środkowy II. Raport o oddziaływaniu na środowisko, SMDI Doradztwo Inwestycyjne Sp. z o.o. 2015
SPN	Słowiński Park Narodowy
Uop	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i> (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 55, z późn zm.)

1. Streszczenie niespecjalistyczne

Streszczenie niespecjalistyczne wyników oceny oddziaływania aktualizacji warunków realizacji i eksploatacji Przedsięwzięcia - MFW BII, dla którego to Przedsięwzięcia została wydana Decyzja Środowiskowa, na obszary i obiekty chronione, oraz korytarze ekologiczne zostało zawarte w Sekcji 5.14 Tomu IV

2. Wprowadzenie

Ten sekcja Raportu zawiera ocenę potencjalnego oddziaływania aktualizacji i doprecyzowań warunków realizacji i eksploatacji - MFW BII na obszary i obiekty chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz.U. z 2020 r. poz. 55; dalej: „uop”), tj. formy ochrony przyrody wymienione w art. 6 ust. 1 w pkt. 1-9 przedmiotowej ustawy. Rozdział nie obejmuje oceny oddziaływania na obszary Natura 2000, na które wpływ planowanej farmy oceniony został w odniesieniu do poszczególnych zasobów środowiska w Sekcjach 2-7 Tomu IV Raportu, a podsumowanie oceny zostało zaprezentowane w Tomie V.

W przeciwieństwie do sekcji 1-11 niniejszego Tomu, ocena przedstawiona w niniejszej sekcji nie opiera się na ocenie przeprowadzonej w Raporcie z 2015¹. Wynika to z innego brzmienia przepisów ustawy OOŚ w momencie opracowywania Raportu z 2015r. dotyczących zawartości raportu o oddziaływaniu na środowisko.

W związku z powyższym przeprowadzona w tej sekcji ocena nie odnosi się do najdalej idącego scenariusza przyjętego w Raporcie 2015 (NIS 2015), do którego odnoszą się oceny oddziaływania na inne elementy środowiska, przedstawione w sekcjach 1-11. Jako wariant alternatywny przeanalizowano tutaj wariant, który został zatwierdzony w Decyzji Środowiskowej.

Informacja na temat istniejących i planowanych przedsięwzięć, których oddziaływania mogą kumulować się z oddziaływaniami MFW BII, oraz podstawowe założenia do analizy oddziaływań skumulowanych zostały przedstawione w Sekcji 13 Tomu II Raportu. W rejonie MFW BII nie stwierdzono istniejących czy planowanych przedsięwzięć, dla których została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, mogących potencjalnie, wraz z MFW BII, powodować oddziaływania skumulowane na obszary i obiekty chronione, z wyłączeniem obszarów Natura 2000.

W Rozdziale odniesiono się również do kwestii wpływu planowanej MFW BII na ciągłość korytarzy ekologicznych łączących obszary chronione na podstawie uop.

3. Charakterystyka obszarów i obiektów chronionych oraz korytarzy ekologicznych w strefie oddziaływania MFW BII

3.1. Obszary i obiekty chronione

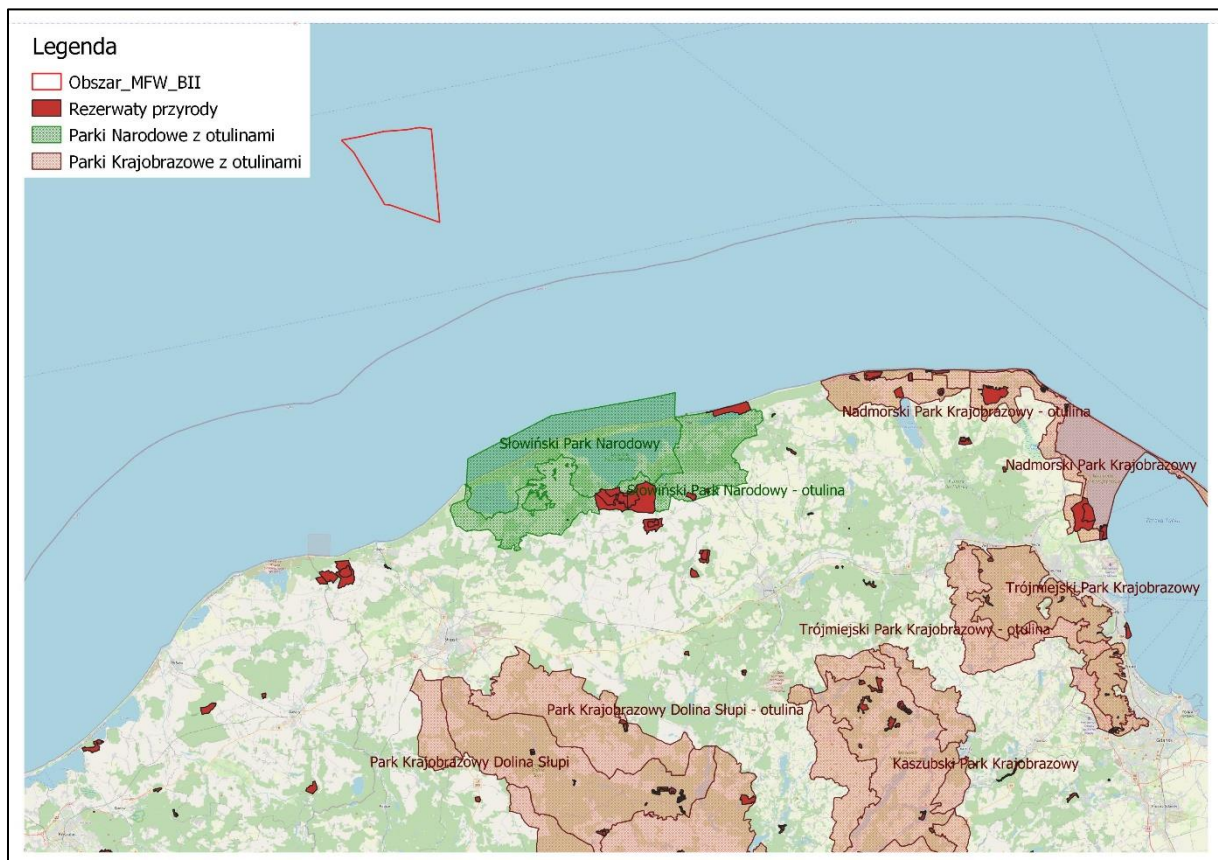
Do obszarów i obiektów chronionych wymienionych w art. 6 ust. 1 uop, poza obszarami Natura 2000 należą:

¹ Morska farma wiatrowa Bałtyk Środkowy II. Raport o oddziaływaniu na środowisko, SMDI Doradztwo Inwestycyjne Sp. z o.o. 2015

- parki narodowe;
- rezerваты przyrody;
- parki krajobrazowe;
- obszary chronionego krajobrazu;
- pomniki przyrody;
- stanowiska dokumentacyjne;
- użytki ekologiczne;
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Lokalizacja planowanej MFW BII na tle obszarów i obiektów chronionych, z wyłączeniem obszarów Natura 2000, przedstawiona została na rysunku poniżej.

Rysunek 1. Lokalizacja planowanej MFW BII na tle obszarów i obiektów chronionych, z wyłączeniem obszarów Natura 2000

Jedynym spośród obszarów chronionych, znajdującym się potencjalnie w zasięgu oddziaływania MFW BII (oddziaływania hałasu podwodnego), jest położony w odległości ok. 33 km od granic Przedsięwzięcia Słowiński Park Narodowy (dalej zamiennie: „SPN”).

Ochrona przyrody w SPN ma na celu:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
- zachowanie różnorodności biologicznej;

- zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;
- zapewnienie ciągłości istnienia – gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami;
- zachowanie walorów krajobrazowych;
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i przedmiotów ochrony;
- kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody.

Na obszarze SPN wydzielone zostały dwa obręby:

- lądowy, w granicach którego wyznaczono sześć obwodów ochronnych;
- wodny, w skład, którego wchodzi obwody ochronne: Gardno, Łebsko i Bałtyk.

Obwód ochronny Bałtyk stanowi fragment Morza Bałtyckiego, zlokalizowany pomiędzy Łebą i Rowami o szerokości 2 mil morskich w głąb morza i maksymalnej głębokości 20 metrów. Długość granicy morskiej w tym obwodzie wynosi 36,7 km a długość linii brzegowej 33 km. Całkowita powierzchnia obwodu wynosi 11 171 ha. Na przeważającej powierzchni dna przybrzeża występują osady piaszczyste, które w strefie od 3 do 5 m głębokości są intensywnie przemieszczane w wyniku działania prądów i falowania, dzięki czemu strefa ta określana jest jako ławice ruchomego piasku. Dlatego też, obwód ochronny Bałtyk charakteryzuje się silną dynamiką wód, co wpływa korzystnie na samooczyszczanie się tego rejonu, ale także powoduje erozję niektórych odcinków brzegów.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń tego obwodu są dopływające rzeki Łeba i Łupawa, które niosą ze sobą znaczne ilości biogenów pochodzących ze zlewni oraz port w Łebie i przystań rybacka w Rowach. Do potencjalnych zagrożeń zalicza się natomiast leżące na dnie wraki, mimo że w tej części strefy przybrzeżnej jest ich stosunkowo niewiele. Wprowadzane przez rzeki zanieczyszczenia przemieszczane są głównie w głąb morza (prostopadle do linii brzegowej). Wpływa to korzystnie na płytkie osady denne, o czym świadczy ich dobry stan w prawie całym akwenie wchodzącym w skład SPN. Osady te można zaliczyć do osadów słabo zeutrofizowanych.

Rodzaj dna w płytkowodnej środkowej części strefy przybrzeżnej Bałtyku, ze względu na występujące tu ławice ruchomego piasku, nie jest korzystny dla rozwoju flory dennej, a szczególnie roślin naczyniowych zakorzeniających się w dnie. Miejscami, jednak, występują na dnie skupiska głązów polodowcowych i pojedyncze kamienie, na których mogą osiedlać się i trwać tzw. makroglony – brunatnice (morszczyń), krasnorosty (widlik) i zielenice (gałęzatka), a także są siedliskiem przedstawicieli fauny dennej – mięczaków (omulek jadalny), pancerzowców (kielec bałtycki), wąsonogów (pąkła bałtycka) i innych. Bogate skupisko tego typu siedlisk oraz wodnych organizmów poroślowych położone jest w północno-zachodniej części morskiego akwenu objętego ochroną w ramach SPN, w okolicy Rowów.

Do najczęściej spotykanych w części morskiej SPN gatunków ryb morskich należą: dorsz, stornia, gładzica, kur diabeł, szprot, śledź (wiosną odbywa tarło od lutego do maja), tobiasz, dobijak, skarp, tasza oraz węgorzyca. Ryby wędrowne są reprezentowane tu przez łososa, węgorza, troć i stynkę. O wysokich walorach przyrodniczych tej części akwenu świadczy również obecność ryb morskich objętych w Polsce, zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 poz. 2183 ze zm.), częściową ochroną gatunkową: babki małej, babki piaskowej, dennika czy parposza.

Strefa przybrzeżna SPN odwiedzana jest także przez ssaki morskie, zarówno płetwonogi: szarytkę, fokę obrączkowaną i fokę pospolitą, jak i należące do waleni morświny – gatunki objęte są w Polsce ścisłą ochroną gatunkową.

Zarządzeniem Ministra Klimatu z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie zadań ochronnych dla Słowińskiego Parku Narodowego na lata 2020-2022 (Dz. Urz. Min. Klim. poz. 4), zmienionym następnie zarządzeniem Ministra Klimatu z dnia 12 lutego 2020 (Dz. Urz. Min. Środ. poz. 15) dla SPN ustanowione zostały zadania ochronne na lata 2020-2022. W zarządzeniu dokonana została identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków. Pośród zagrożeń odnoszących się do części morskiej SPN wymieniono m.in.:

- jako zagrożenie wewnętrzne istniejące – płoszenie zwierząt: ptaków wodnych w okresie lęgów, ptaków na zlotowiskach podczas amatorskich obserwacji ornitologicznych, fok odpoczywających na plaży morskiej;
- jako zagrożenie zewnętrzne istniejące – umacnianie brzegów morskich oraz działania hydrotechniczne, takie jak: pobieranie refulatu z dna Bałtyku, budowa progów podwodnych na dnie morza w Rowach i Łebie, wywierające wpływ na naturalne procesy brzegowe, takie jak: akumulacja eoliczna i abrazja w bezpośrednim sąsiedztwie Parku;
- jako zagrożenie wewnętrzne potencjalne – nielegalna presja jednostek motorowych i niemotorowych na obszarze Morza Bałtyckiego w granicach Parku;
- jako zagrożenie zewnętrzne potencjalne – zanieczyszczenia Bałtyku związane z gospodarczym wykorzystaniem zasobów morskich i transportem morskim oraz odpadami i toksycznymi substancjami – sztuczne tworzywa, wycieki ropy i substancji chemicznych prowadzące do skażenia środowiska morskiego i plaż oraz zatrucia zwierząt, w szczególności ptaków.

Granice obszaru SPN pokrywają się w znacznym stopniu z granicami obszaru Natura 2000 Ostoja Słowińska PLH220023, utworzonego m.in. celem ochrony dwóch gatunków ssaków morskich – szarytki i morświna, oraz gatunków ryb i minogów przebywających okresowo w otwartych wodach morskich lub wodach przybrzeżnych i/lub w przyujściowych strefach rzek oraz estuariach – parposza, ciosy, minoga morskiego i minoga rzeczego (SDF 2020).

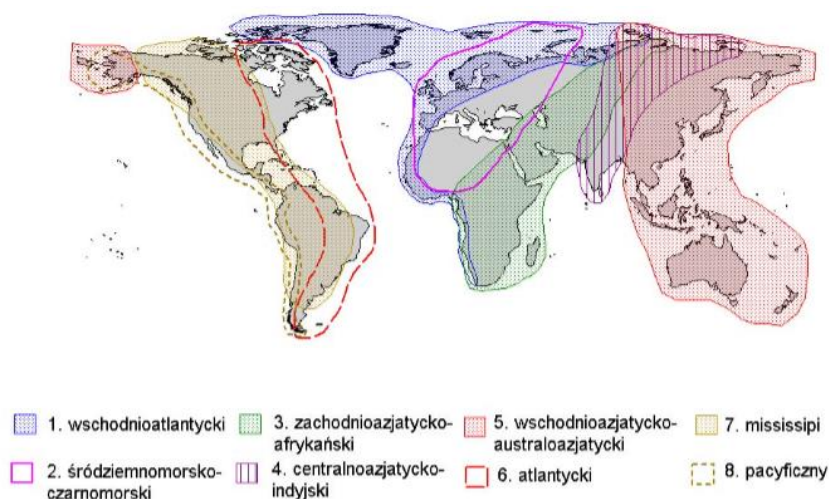
3.2. Korytarze ekologiczne

Zgodnie z definicją zawartą w art. 5 pkt 2 uop korytarzem ekologicznym jest obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowana została pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego przez Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży – obecnie Instytut Biologii Ssaków (Jędrzejewski i in. 2011). Przedmiotowa mapa dotyczy korytarzy ekologicznych istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej, nie wskazuje natomiast przebiegu korytarzy ekologicznych w POM (miejscu lokalizacji MFW BII).

Niemniej jednak, Polska, w tym POM, zgodnie z generalną klasyfikacją systemu wędrówek ptaków wodno-błotnych w Eurazji, w znajduje się w obrębie dwóch wielkich korytarzy migracyjnych:

wschodnioatlantyckiego i śródziemnomorsko-czarnomorskiego², przedstawianych schematycznie na rysunku poniżej.

Rysunek 2. Schemat przebiegu głównych szlaków wędrówkowych ptaków wodno-błotnych na świecie³

W związku z powyższym wpływ planowanego przedsięwzięcia na ciągłość korytarzy migracyjnych oceniony został w Sekcji 5 Tomu IV Raportu w odniesieniu do ptaków morskich (część 1) i ptaków migrujących (część 2), w szczególności w kontekście spójności sieci obszarów Natura 2000.

4. Ocena oddziaływania MFW BII na obszary i obiekty chronione

Zgodnie z art. 8 ust. 1 uop na obszarze PN ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Ze względu na odległość dzielącą obszar MFW BII od obszaru SPN, wynoszącą ok. 33 km, planowana farma nie spowoduje fizycznych przekształceń obszaru w granicach parku ani pogorszenia jego walorów krajobrazowych.

Jedynymi oddziaływaniami MFW BII, które mogą potencjalnie wystąpić na obszarze SPN są oddziaływanie hałasu podwodnego generowanego podczas instalacji fundamentów w odniesieniu do ssaków morskich i ryb. Zarówno dla wariantu zatwierdzonego w Decyzji Środowiskowej, jak i wariantu będącego przedmiotem niniejszego Raportu, źródło największych oddziaływań stanowią operacje związane z instalowaniem fundamentów monopalowych, ponieważ ich wbijanie w dno morskie będzie powodowało potencjalnie największą emisję hałasu podwodnego.

Biorąc pod uwagę informacje zawarte w Sekcji 4 oraz 9 Tomu II Raportu dotyczące spodziewanych poziomów hałasu podwodnego na etapie budowy MFW BII, w szczególności ich przestrzennego rozkładu (kierunków propagacji), a także planowanego zastosowanie środków ograniczających rozprzestrzenianie się hałasu (kurtyna bąbelkowa), nie przewiduje się, aby emisja hałasu podczas budowy MFW BII powodowała istotne zaburzenia w funkcjonowaniu zwierząt w obszarze SPN, mogące zagrażać ciągłości ich występowania w jego granicach. Nie można natomiast całkowicie wykluczyć, że w

² Gromadzki M., Opinia dotycząca przelotów w Polsce dzikich ptaków pochodzących z Zachodniej Syberii, Uralu oraz europejskiej środkowej części Federacji Rosyjskiej, Zakład Ornitologii PAN

³ ibidem

niektórych przypadkach, np. podczas wbijania pali w południowej części obszaru MFW BII lub równolegle w dwóch miejscach na jej obszarze, u ssaków morskich i ryb przebywających w północnej części obszaru SPN nie wystąpi reakcja behawioralna na hałas (reakcja unikania). Taka sytuacja mogłaby mieć jedynie miejsce w przypadku braku zastosowania działań minimalizujących. Natomiast w warunkach Decyzji Środowiskowej określony został obowiązek rozwiązań technicznych w postaci kurtyny powietrznej lub innej technologii, minimalizującej oddziaływanie hałasu podwodnego na ryby i ssaki morskie. Zastosowanie wskazanych środków minimalizujących pozwala na stwierdzenie, iż MFW BII w parametrach zatwierdzonych Decyzją Środowiskową, a tym samym w przypadku wariantu zaproponowanego do realizacji w niniejszym Raporcie, gdzie w związku z mniejszą liczbą fundamentów skrócony został sumaryczny czas palowania, nie będzie powodowało negatywnych oddziaływań na obszary chronione. Powyższe wnioski znajdują również potwierdzenie w wynikach modelowania oddziaływań skumulowanych, przeprowadzonego na potrzeby budowy MFW Baltica.

5. Podsumowanie i wnioski

Realizacja MFW BII w wariantcie obecnie wnioskowanym do realizacji nie wpłynie w sposób znacząco negatywny na obszary i obiekty chronione na podstawie uop, inne niż obszary Natura 2000. Proponowana zmiana parametrów Przedsięwzięcia w stosunku do parametrów zatwierdzonych Decyzją Środowiskową nie wpłynie na zmianę charakteru, zasięgu lub wielkości oddziaływań na obszary chronione oraz korzyści ekologiczne, przeciwnie z uwagi na zmniejszenie ilości elektrowni oraz zastosowanie dodatkowych działań minimalizujących związanych z poszerzeniem niezabudowanych przestrzeni pomiędzy sąsiadującymi farmami, wpływ Przedsięwzięcia w parametrach zmodyfikowanych będzie mniejszy, w tym także w przypadku oddziaływań na ptaki, również znajdujące się w trakcie migracji (zobacz Sekcja 5 Tom IV).

6. Literatura i inne źródła

6.1. Literatura

1. Gromadzki M., Opinia dotyczącą przelotów w Polsce dzikich ptaków pochodzących z Zachodniej Syberii, Uralu oraz europejskiej środkowej części Federacji Rosyjskiej, Zakład Ornitologii PAN
2. Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R., Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce, Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża, 2011
3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 poz. 2183 ze zm.)
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 marca 2004 r. w sprawie Słowińskiego Parku Narodowego (Dz.U. z 2004 nr 43 poz. 390)
5. Standardowy Formularz Danych (SDF) obszaru Natura 2000 Ostoja Słowińska PLH220023, opracowanie – 2001, aktualizacja – 2020
6. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.)
7. Zarządzenie Ministra Klimatu z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie zadań ochronnych dla Słowińskiego Parku Narodowego na lata 2020-2022 (Dz. Urz. Min. Klim. poz. 4)
8. Zarządzenie Ministra Klimatu z dnia 12 lutego 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie zadań ochronnych dla Słowińskiego Parku Narodowego na lata 2020-2022 (Dz. Urz. Min. Klim. poz. 15)

6.2. Strony internetowe

1. <http://www.gdos.gov.pl/dane-i-metadane>
2. <https://slowinski.pn.pl/pl/>

7. Spis rysunków

- Rysunek 1. Lokalizacja planowanej MFW BII na tle obszarów i obiektów chronionych, z wyłączeniem obszarów Natura 2000 6
- Rysunek 2. Schemat przebiegu głównych szlaków wędrówkowych ptaków wodno-błotnych na świecie.. 9